

NACIONALINĖ TEISMŲ ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius, tel. (8 5) 268 5186, faks. (8 5) 268 5187, el. p. info@teismai.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724424

Teisėjų tarybai

2015-10-19 Nr. 412-2543-(1.14)

DĖL SIŪLYMŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS ASMENS DUOMENŲ TEISINĖS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-1374 36 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTUI NR. XIIP-2059

Lietuvos Respublikos Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetas (toliau – Komitetas) 2014 m. spalio 27 d. raštu Nr. S-2014-7666 „Dėl išvadų pateikimo įstatymo projektui Nr. XIIP-2059“ kreipėsi į Teisėjų tarybą, prašydama pateikti savo pastabas ir pasiūlymus dėl Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-2059 (toliau – Projektas). Projektu, kurio iniciavimą lėmė Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriaus 2014 m. balandžio 16 d. pažymoje Nr. 4D-2014/1-305 (toliau – Pažyma) iškeltos problemos, siekiama įtvirtinti Valstybinei asmens duomenų apsaugos inspekcijai (toliau – Inspekcija) teisę kontroliuoti asmens duomenų tvarkymą teismuose, kai šis tvarkymas priklauso administracinėms teismo funkcijoms (Projekto lyginamasis variantas ir aiškinamasis raštas pridedami).

Teisėjų taryba 2014 m. lapkričio 14 d. raštu Nr. 36P-320-(7.1.10) „Dėl pastabų pateikimo Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo projektui Nr. XIIP-2059“, atsižvelgdama į Seimo kontrolieriaus Pažymoje pateiktą rekomendaciją, kuria siūloma aiškiai apibrėžti, kokiems asmens duomenims taikytinas jų skelbimo viešai skelbiamuose teismų procesiniuose sprendimuose draudimas, ir įvertinusi teisės aktus bei mokslinę doktriną dėl teismų procesinių sprendimų nuasmeninimo tikslų ir privalomos nuasmeninimo apimties, siūlė tobulinti Projektą ir (ar) inicijuoti įstatymų pakeitimus, įstatyminiu lygmeniu aiškiai apibrėžiant, kokiems asmens duomenims, kokiais atvejais taikytinas jų skelbimo viešai skelbiamuose teismų procesiniuose sprendimuose draudimas.

2015 m. spalio 6 d. Komitete vyko klausymai dėl Projekto, kurių metu Nacionalinės teismų administracijos atstovas palaikė Teisėjų tarybos pirmiau išdėstytą poziciją. Projekto rengėjų (Vyriausybė/Teisingumo ministerija) bei Inspekcijos atstovai poreikio tobulinti Projektą ir (ar) inicijuoti kitų įstatymų pakeitimų projektus neįžvelgė, laikėsi pozicijos, kad nustatytas teisinis reguliavimas yra aiškus, kad Asmens duomenų apsaugos įstatyme ir kituose patikrinimų vykdymo taisyklės įtvirtinančiuose teisės aktuose nurodyti asmens duomenų, iš kurių neturėtų būti žinoma arba tiesiogiai ar netiesiogiai nustatyta duomenų subjekto tapatybė, požymiai yra pakankami, kad būtų užtikrinta tinkama asmens duomenų apsauga, viešai skelbiant teismų procesinius sprendimus.

Pagrindinio komiteto 2015 m. spalio 6 d. klausimų lentelėje (pridedama) Projekto rengėjai taip pat pažymėjo, kad Teisėjų taryba, manydama, kad yra tikslinga tobulinti Projektą ir (ar) inicijuoti kitų teisės aktų pakeitimų projektus, galėtų vadovautis Teismų įstatymo 120 straipsnyje įtvirtinta bendradarbiavimo su kitomis Lietuvos Respublikos institucijomis ir organizacijomis teismų savivaldos, administravimo ir kitais teismų veiklos klausimais funkcija bei pateikti konkrečius siūlymus dėl galimo Seimo kontrolieriaus rekomendacijų įgyvendinimo.

Klausymų metu Teisėjų tarybai buvo pasiūlyta iki Komiteto posėdžio (numatoma data 2015 m. lapkričio 4 d.) pateikti Komitetui konkretesnius siūlymus dėl Asmens duomenų teisinės apsaugos ir (ar) kitų įstatymų pakeitimo.

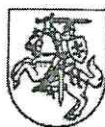
Nacionalinė teismų administracija, atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, parengė Teisėjų tarybos rašto Komitetui projektą, kuriam prašo pritarti. Rašto projektas su visa lydimąja medžiaga buvo teiktas derinti Teismų administravimo, Teisės aktų projektų vertinimo komitetams. Pastabų nebuvo gauta.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto 2014 m. spalio 27 d. raštas Nr. S-2014-7666 „Dėl išvadų pateikimo įstatymo projektui Nr. XIIP-2059“, 1 lapas.
2. Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.
3. Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 2 lapai.
4. Teisėjų tarybos 2014 m. lapkričio 14 d. raštas Nr. 36P-320-(7.1.10) „Dėl pastabų pateikimo Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo projektui Nr. XIIP-2059“, 2 lapai.
5. Lietuvos Respublikos Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto Pagrindinio komiteto 2015 m. spalio 6 d. klausimų lentelė „Dėl Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto (Nr. XIIP-2059)“, 7 lapai.
6. Teisėjų tarybos rašto Lietuvos Respublikos Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetui „Dėl pastabų Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo pakeitimo projektui Nr. XIIP-2059“ projektas su priedu, 4 lapai.
7. Teisėjų tarybos protokolinio sprendimo projektas, 1 lapas.

Direktorė

Reda Molienė

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
TEISĖS IR TEISĖTVARKOS KOMITETAS**

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius Tel. (8 5) 239 6796 Faksas (8 5) 239 6469 El. p. teiseskt@lrs.lt

Teisėjų tarybai

2014-10-27 Nr. S-2014-7666

DĖL IŠVADŲ PATEIKIMO ĮSTATYMO PROJEKTUI NR. XIIP-2059

Maloniai prašome iki 2014 m. lapkričio 14 d. pateikti savo pastabas ir pasiūlymus dėl Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-2059.

Pasiūlymus, adresuotus Teisės ir teisėtvarkos komitetui bei Word failus prašome siųsti el. p. prim@lrs.lt.

Komiteto pirmininkas

Julius Sabatauskas

Originalas nebus siunčiamas
Komiteto biuro padėjėja

Aidena Baceviciene, tel. (8 5) 239 6795, faks. (8 5) 239 6469, el. p. aidena.baceviciene@lrs.lt
2014-10-27

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ASMENS DUOMENŲ TEISINĖS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-1374
36 STRAIPSNIO PAKETIMO
ĮSTATYMAS

2014 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 36 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 36 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija neturi teisės kontroliuoti asmens duomenų tvarkymo teismuose, kurį atlieka teismai, vykdydami teisingumą.“

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ASMENS DUOMENŲ TEISINĖS APSAUGOS ĮSTATYMO
NR. I-1374 36 STRAIPSNIO PAKETIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai.

Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Projektas) parengtas atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus 2014 m. balandžio 16 d. pažymoje Nr. 4D-2014/1-305 iškeltas problemas, susijusias su asmens duomenų tvarkymu teismuose. Seimo kontrolierius, įvertinęs esamą teisinį reglamentavimą, minėtoje pažymoje Lietuvos Respublikos Vyriausybei ir Teismų tarybai rekomendavo suvienodinti viešai skelbiamų asmens duomenų praktiką, užkertant kelią situacijoms, kuomet tiesiogiai arba netiesiogiai būtų galima nustatyti byloje dalyvavusio asmens tapatybę, kai tai nėra būtina, taip pat imtis priemonių, kad būtų tinkamai nuasmeninami teismų procesiniai sprendimai bei priimti atitinkamus sprendimus, aiškiai nurodant Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos vykdomos priežiūros ir kontrolės ribas. Projektu įgyvendinamos tik tos Seimo kontrolieriaus rekomendacijos, kurios susijusios su asmens duomenų tvarkymo teismuose kontrole.

Šiuo metu galiojančio Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo (toliau – Įstatymas) 36 straipsnio 4 dalyje nustatyta, jog Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija neturi teisės kontroliuoti asmens duomenų tvarkymo teismuose. Ši išimtis atsirado siekiant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo nuostatų suderinamumo su Lietuvos Respublikos Konstitucijos 109 straipsniu, kuris numato principą, kad teisėjas ir teismai, vykdydami teisingumą, yra nepriklausomi. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 1999 m. gruodžio 21 d. nutarime dėl Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 14, 25(1), 26, 30, 33, 34, 36, 40, 51, 56, 58, 59, 66, 69, 69(1) ir 73 straipsnių atitikimo Lietuvos Respublikos Konstitucijai, Konstitucinis Teismas pažymėjo, kad „šis principas visų pirma reiškia teisėjo ir teismų, vykdančių teisingumą, nepriklausomumą. Pagal Konstitucijos 109 straipsnį teisėjai, vykdydami teisingumą, yra nepriklausomi ir klauso tik įstatymo. Konstitucijos 114 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad valstybinės valdžios ir valdymo institucijų, Seimo narių ir kitų pareigūnų, politinių partijų, politinių ir visuomeninių organizacijų ar piliečių kišimasis į teisėjo ar teismo veiklą draudžiamas ir užtraukia įstatymo nustatytą atsakomybę. Teisėjo procesinis nepriklausomumas yra būtina nešališko ir teisingo bylos išnagrinėjimo sąlyga“. Nepriklausomumas reiškia teisėjo gebėjimą ir pareigą nuspręsti bylą, vadovaujantis objektyviu vertinimu ir įstatymu be išorinių veiksnių poveikio, t.y. teisėjas ir teismas yra nepriklausomi, kai vykdo teisingumą, tačiau teismo administracinės funkcijos nepriklauso šiai jurisdikcijai. Atsižvelgiant į tai, Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai turi būti nustatyta teisė kontroliuoti asmens duomenų tvarkymą teismuose, kai šis tvarkymas priklauso administracinėms teismo funkcijoms.

Šis siūlymas taip pat atitinka šiuo metu svarstomo Pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas, COM (2012) 11 final) nuostatas.

Projekto tikslas – patikslinti Įstatymo nuostatas ir nustatyti, kad Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija neturi teisės kontroliuoti asmens duomenų tvarkymo, kurį atlieka teismai, vykdydami teisingumą.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai.

Projekto rengimą inicijavo Lietuvos Respublikos Vyriausybė, atsižvelgdama į Seimo kontrolieriaus 2014 m. balandžio 16 d. pažymoje Nr. 4D-2014/1-305 iškeltas problemas. Projektą parengė Teisingumo ministerijos Registrų departamentas (direktorius Klaidas Navickas, tel. 266 2920, el. paštas klaidas.navickas@tm.lt), tiesioginiai rengėjai – Registrų departamento Registrų teisinio reguliavimo skyriaus vedėja Asta Avižaitė, tel. 266 2895, el. p. asta.avizaitė@tm.lt,

Registrų teisinio registravimo skyriaus vyriausioji specialistė Aušra Mažutavičienė, tel. 219 1891, el. p. ausra.mazutaviciene@tm.lt, Registrų teisinio registravimo skyriaus vyriausiasis specialistas Povilas Drižas, tel. 266 2929, el. p. povilas.drizas@tm.lt.

3. Dabartinis įstatymo projekte aptartų teisinių santykių reguliavimas.

Įstatymo 36 straipsnio 4 dalyje nustatyta, jog Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija neturi teisės kontroliuoti asmens duomenų tvarkymo teismuose.

4. Siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama.

Šiuo metu galiojanti Įstatymo 36 straipsnio 4 dalies nuostata gali būti aiškinama plačiai ir apimti tiek teismo veiklą vykdant teisingumą, tiek teismo administracines funkcijas, todėl Projektu siūloma tiksliau apibrėžti Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos kompetenciją prižiūrint asmens duomenų tvarkymą teismuose ir nustatyti, kad Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija neturi teisės kontroliuoti tik tokio asmens duomenų tvarkymo, kurį atlieka teismai, vykdydami teisingumą.

5. Galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Galima įstatymo įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai.

Priimtas Projektas kriminogeninei situacijai įtakos neturės.

7. Galima įstatymo įtaka verslo sąlygoms, jo plėtrai.

Projektas neturės neigiamos ar kitos reikšmingos įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios.

Teisės aktų, kuriuos būtina priimti, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios, nėra.

9. Įstatymo projekto atitiktis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimams, įstatymo projekto sąvokų ir jas įvardijančių terminų įvertinimas Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės norminių aktų rengimo tvarkos įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Projekte nėra naujų sąvokų ir jas įvardijančių terminų, todėl Projekto nereikia įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Įstatymo projekto atitiktis Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos dokumentams.

Projektas neprieštarauja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisei.

11. Įstatymui įgyvendinti reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai, kas ir kada juos turėtų priimti.

Įstatymui įgyvendinti nėra reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais).

Projektui įgyvendinti biudžeto lėšų nereikės.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.

Specialistų vertinimų ir išvadų Projektui nebuvo gauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis.

Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam Projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną *Eurovoc*: „asmens duomenų tvarkymas“, „teismai“, „duomenų apsauga“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

TEISĖJŲ TARYBA

L. Sapiegos g. 15, LT- 10312 Vilnius, tel. (8 5) 251 4188, faks. (8 5) 268 5187

Lietuvos Respublikos Seimo
Teisės ir teisėtvarkos komitetui

2014-11-14 Nr. 36P-320-(7.1.10)
Į 2014-10-28 Nr. S-2014-7666

DĖL PASTABŲ PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS ASMENS DUOMENŲ TEISINĖS APSAUGOS ĮSTATYMO PROJEKTUI NR. XIIP-2059

Teisėjų taryba, pagal kompetenciją įvertinusi Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-2059 (toliau - Projektas), teikia šias pastabas bei pasiūlymus.

Projekto aiškinamajame rašte nurodyta, kad Projektas parengtas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriaus 2014 m. balandžio 16 d. pažymoje Nr. 4D-2014/1-305 (toliau - Pažyma) iškeltas problemas. Pažymoje Seimo kontrolierius rekomenduoja:

1. Išanalizuoti esamą teisinį reglamentavimą ir priimti atitinkamus sprendimus (priimti, pakeisti teisės aktus), aiškiai apibrėžiant, kokiems asmens duomenims taikytini Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo (toliau – Įstatymas) ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 95/46/EB nustatyti apsaugos ir privatumo išsaugojimo reikalavimai, suvienodinant viešai skelbiamų asmens duomenų praktiką, užkertant kelią situacijoms, kuomet tiesiogiai arba netiesiogiai būtų galima nustatyti byloje dalyvavusio asmens tapatybę, kai tai nėra būtina;

2. Imtis priemonių, užtikrinančių, kad būtų tinkamai nuasmeninti teismų procesiniai sprendimai ir iš juose viešai skeliamų duomenų nebūtų įmanoma tiesiogiai arba netiesiogiai nustatyti pareiškėjo asmenį;

3. Išanalizuoti esamą teisinį reglamentavimą ir priimti atitinkamus sprendimus (priimti, pakeisti teisės aktus), aiškiai nurodant Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos (toliau - Inspekcija) vykdomos priežiūros ir kontrolės ribas, ir (arba) spręsti klausimą dėl parinkimo kitos institucijos, kuri turėtų pakankamas priemones ir įgaliojimus vykdyti asmens duomenų tvarkymo teismuose kontrolę.

Projektu siekiama tiksliau apibrėžti Inspekcijos kompetenciją prižiūrint asmens duomenų tvarkymą teismuose ir nustatyti, kad Inspekcija neturi teisės kontroliuoti tik tokio asmens duomenų

tvarkymo, kurį atlieka teismai, vykdydami teisingumą. Pastebėtina, kad šiuo pakeitimu Seimo kontrolieriaus Pažymoje pateiktos rekomendacijos nėra įgyvendinamos.

Ypatingas dėmesys atkreiptinas į Seimo kontrolieriaus Pažymoje pateiktą pirmąją rekomendaciją, kuria siūloma aiškiai apibrėžti kokiems asmens duomenims taikytinas jų skelbimo viešai skelbiamuose teismų procesiniuose sprendimuose draudimas. Pažymėtina, kad vertinant teisės aktus ir mokslinę doktriną galima sutikti įvairių nuomonių teismų sprendimų nuasmeninimo tikslų ir privalomos teismų sprendimų nuasmeninimo apimties klausimais, tame tarpe ir nuomonių, kad visų viešai skelbiamų teismo sprendimų nuasmeninimas yra nepagrįstas, kaip pažeidžiantis teismų veiklos viešumo principą. Pripažintina, kad teismo sprendimų nuasmeninimas Seimo kontrolieriaus pažymoje nurodytu būdu („užkertant kelią situacijoms, kuomet tiesiogiai arba netiesiogiai būtų galima nustatyti byloje dalyvavusio asmens tapatybę“) daugeliu atveju lemtų, jog sprendimų paskelbimas taptų beprasmiškas, t. y. neatliktų nei informavimo apie teismo sprendimą, nei informavimo apie teismų praktiką funkcijos.

Atsižvelgiant į tai, kad viešai skelbiamų teismo sprendimų keitimo (nuasmeninimo) problematika susijusi tiek su teismų veiklos, jų sprendimų viešumo, tiek su asmens teisės į asmens duomenų apsaugą reikalavimais, bei įvertinant reguliuotinų santykių sritį bei svarbą, siūlytina tobulinti Projektą ir (ar) inicijuoti kitų įstatymų pakeitimų projektus, įstatyminiu lygmeniu aiškiai apibrėžiant kokiems asmens duomenims, kokiais atvejais taikytinas jų skelbimo viešai skelbiamuose teismų procesiniuose sprendimuose draudimas.

Teisėjų tarybos pirmininko pavaduotojas,
atliekantis pirmininko funkcijas

Egidijus Laužikas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO

TEISĖS IR TEISĖTVARKOS KOMITETAS

**PAGRINDINIO KOMITETO
KLAUSYMŲ LENTELĖ**

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ASMENS DUOMENŲ TEISINĖS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-1374
36 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO (Nr. XIIP-2059)**

2015 m. spalio 6 d.
Vilnius

1. Ekspertų, konsultantų, specialistų išvados, pasiūlymai, pataisos, pastabos (toliau – pasiūlymai):

Eil. Nr.	Pasiūlymo teikėjas, data	Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys	Komiteto nuomonė	Argumentai, pagrindžiantys nuomonę
		Str.	Str. d.	P.			
1.	Seimo kanceliarijos Teisės departamentas 2014-08-22				Įvertinę projekto santykį su Konstitucija, įstatymais, teisėkūros principais ir juridinės technikos taisyklėmis, pastabų neturime.	Atsižvelgti	

2. Piliečių, asociacijų, politinių partijų ir kitų suinteresuotų asmenų pasiūlymai:

Eil.	Pasiūlymo	Siūloma keisti		Komiteto	Argumentai,
------	-----------	----------------	--	----------	-------------

				<p>ir nustatyti, kad Inspekcija neturi teisės kontroliuoti tik tokio asmens duomenų tvarkymo, kurį atlieka teismai, vykdydami teisingumą. Pastebėtina, kad šiuo pakeitimu Seimo kontrolieriaus Pažymoje pateiktos rekomendacijos nėra įgyvendinamos.</p> <p>Ypatingas dėmesys atkreiptinas į Seimo kontrolieriaus Pažymoje pateiktą pirmąją rekomendaciją, kuria siūloma aiškiai apibrėžti kokiems asmens duomenims taikytinas jų skelbimo viešai skelbiamuose teismų procesiniuose sprendimuose draudimas. Pažymėtina, kad vertinant teisės aktus ir mokslinę doktriną galima sutikti įvairių nuomonių teismų sprendimų nuasmeninimo tikslų ir privalomos teismų sprendimų nuasmeninimo apimties klausimais, tame tarpe ir nuomonių, kad visų viešai skelbiamų teismo sprendimų nuasmeninimas yra nepagrįstas, kaip pažeidžiantis teismų veiklos viešumo principą. Pripažintina, kad teismo sprendimų nuasmeninimas Seimo kontrolieriaus pažymoje nurodytu būdu („užkertant kelią situacijoms, kuomet tiesiogiai arba netiesiogiai būtų galima nustatyti byloje dalyvavusio asmens tapatybę“) daugeliu atveju lemtų, jog sprendimų paskelbimas taptų beprasmiškas, t. y. neatliktų nei informavimo apie teismo sprendimą, nei informavimo apie teismų praktiką funkcijos.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad viešai skelbiamų teismo sprendimų keitimo (nuasmeninimo) problematika susijusi tiek su teismų veiklos, jų sprendimų viešumo, tiek su asmens teisės į asmens duomenų apsaugą reikalavimais, bei įvertinant reguliuotinų santykių sritį bei svarbą, siūlytina tobulinti Projektą ir (ar) inicijuoti kitų įstatymų pakeitimų projektus, įstatyminiu lygmeniu aiškiai apibrėžiant kokiems asmens duomenims, kokiais atvejais taikytinas jų skelbimo viešai skelbiamuose teismų procesiniuose sprendimuose draudimas.</p>	<p>duomenų subjektu, kurio tapatybė yra žinoma arba gali būti tiesiogiai ar netiesiogiai nustatyta pasinaudojant tokiais duomenimis kaip asmens kodas, vienas arba keli asmeniui būdingi fizinio, fiziologinio, psichologinio, ekonominio, kultūrinio ar socialinio pobūdžio požymiai. Taip pat pažymėtina, kad egzistuoja eilė Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus įsakymais patvirtintų patikrinimų vykdymo taisyklių: asmens duomenų tvarkomų automatinio būdu faktinės būklės ir saugumo patikrinimo taisyklės ir kt.</p> <p>Dėl teismų sprendimų tinkamo nuasmeninimo – Teisėjų tarybos 2006 m. vasario 11 d. nutarimu Nr. 13P-436 patvirtinti Lietuvos teismų informacinės sistemos duomenų saugos nuostatai, kurie yra privalomi visiems</p>
--	--	--	--	---	---

						<p>teismuose esančius asmens duomenis arba eidami savo pareigas sužino asmens duomenų paslaptis.</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad tiek ADTAĮ, tiek kiti teisės aktai nustato ir reguliuoja asmens duomenų tvarkymą teismuose, manytina, kad ADTAĮ 36 straipsnio 4 dalies patikslinimas ir aiškus teismų vykdomos veiklos atskyrimas užtikrina tiek Seimo kontrolieriaus rekomendacijų įgyvendinimą, tiek tinkamą duomenų subjektų teisių apsaugą bei tinkamą teismų funkcijų vykdymą.</p> <p>Kartu atkreiptinas dėmesys, kad Seimo kontrolieriaus rekomendacijos buvo skirtos tiek Vyriausybei, tiek ir Teisėjų tarybai, todėl jei Teisėjų taryba visgi mano, kad yra tikslinga tobulinti Projektą ir (ar) inicijuoti kitų teisės aktų pakeitimų projektus,</p>
--	--	--	--	--	--	--

4. **Subjektų, turinčių įstatymų leidybos iniciatyvos teisę, pasiūlymai:** negauta.
5. **Seimo paskirtų papildomų komitetų, komisijų pasiūlymai:** negauta.
6. **Komiteto paskirti pranešėjai:** Vytautas Gapšys, Stasys Šedbaras.

Komiteto pirmininkas

Julius Sabatauskas

TEISĖJŲ TARYBA

L. Sapiegos g. 15, LT- 10312 Vilnius, tel. (8 5) 251 4188, faks. (8 5) 268 5187

Lietuvos Respublikos Seimo
Teisės ir teisėtvarkos komitetui

2015-10- Nr. 36P-

DĖL PASTABŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS ASMENS DUOMENŲ TEISINĖS APSAUGOS ĮSTATYMO PAKEITIMO PROJEKTUI NR. XIIP-2059

Teisėjų taryba, įvertinusi tai, kad Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-2059 (toliau – Projektas) rengėjai į pastabas, išdėstytas Nacionalinės teismų administracijos 2014 m. birželio 27 d. rašte Nr. 4R-1801-(6.6) „Dėl teisės akto projekto“ bei Teisėjų tarybos 2014 m. lapkričio 14 d. rašte Nr. 36P-320-(7.1.10) „Dėl pastabų pateikimo Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo projektui Nr. XIIP-2059“, neatsižvelgė ir 2015 m. spalio 6 d. vykusiuose Lietuvos Respublikos Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto (toliau – Komitetas) klausymuose dėl Projekto palaikė poziciją, jog esamas teisinis reguliavimas bei siūlomas Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo (toliau – ADTAĮ) 36 straipsnio pakeitimas yra pakankami, siekiant įgyvendinti Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriaus 2014 m. balandžio 16 d. pažymoje Nr. 4D-2014/1-305 (toliau – Pažyma) pateiktą rekomendaciją, kuria siūloma aiškiai apibrėžti, kokiems asmens duomenims taikytinas jų skelbimo viešai skelbiamuose teismų procesiniuose sprendimuose draudimas, teikia Komitetui papildomas pastabas dėl Projekto.

ADTAĮ 3 straipsnio 1 dalies 6 punktas įtvirtina duomenų valdytojo pareigą užtikrinti, kad asmens duomenys būtų tvarkomi pagal ADTAĮ ir kituose atitinkamą veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose nustatytus aiškius ir skaidrius asmens duomenų tvarkymo reikalavimus. Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 39 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad teismų procesiniai sprendimai viešai skelbiami nepažeidžiant asmens duomenų apsaugos, valstybės, tarnybos, komercinės, profesinės ir kitų įstatymų saugomų paslapčių apsaugos reikalavimų, taip pat laikantis kitų įstatymuose numatytų apribojimų ir draudimų.

Praktikoje iškylančios probleminės situacijos, susijusios su asmens duomenų viešinimu Teismų įstatymo 39 straipsnio 1 dalies pagrindu viešai skelbiant teismų procesinius sprendimus, įskaitant Seimo kontrolieriaus pažymoje tirtą atvejį, rodo, kad esamas teisinis reguliavimas akivaizdžiai nepakankamas tam, kad būtų tinkamai įgyvendinama itin aktuali visuomenei problema – asmens duomenų apsauga, kiek tai susiję su teismų vykdoma veikla, t. y. teismų priimamų procesinių dokumentų nuasmeninimu, ir Projekto rengėjų siūlomas pakeitimas šio klausimo neišsprendžia. Vien asmens duomenų tvarkymą prižiūrinčios institucijos kompetencijos ribų (kontrolės funkcijos apimtys) praplėtimas, nenustatant priemonių, kurios bus pasitelkiamos esminiam tikslui – kad asmens duomenys būtų tvarkomi tiksliai, sąžiningai ir teisėtai (ADTAĮ 3 straipsnio 1 dalies 2 punktas) – pasiekti, mechanizmo, nesudaro pagrindo pripažinti, kad Seimo kontrolieriaus Pažymoje pateikta pirmiau nurodyta rekomendacija būtų įgyvendinta.

Atkreipiame dėmesį į tai, kad įstatymo leidėjas deleguoja Teisėjų tarybai pareigą nustatyti teismų procesinių sprendimų skelbimo tvarką (Teismų įstatymo 39 straipsnio 1 dalis), tuo tarpu kriterijai (reikalavimai), kuriais remiantis būtų užtikrinamas tinkamas ir teisėtas asmens duomenų tvarkymas teismui vykdamas savo veiklą, vadovaujantis pirmiau nurodytomis nuostatomis, turi būti aiškiai apibrėžti įstatyminiu lygmeniu. To reikalauja ir Lietuvos Respublikos viešojo

administravimo įstatyme įtvirtintas subsidarumo principas, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektų sprendimai turi būti priimami ir įgyvendinami tuo viešojo administravimo sistemos lygiu, kuriuo jie yra efektyviausi, į ką atkreipė dėmesį ir Seimo kontrolierius Pažymoje.

Pažymėtina, kad Teisėjų tarybos patvirtinti teisės aktai, kuriais Projektų rengėjai remiasi Pagrindinio komiteto 2015 m. spalio 6 d. klausimų lentelėje (pridedama), apibrėžia asmens duomenų tvarkymo, viešo teismų procesinių sprendimų skelbimo organizavimą, jį įgyvendinančius subjektus ir bendruosius reikalavimus duomenų ir dokumentų skelbimui (neskelbimui), t. y. jais Teisėjų taryba Teismų įstatymo 120 straipsnio 17 punkto pagrindu sprendžia administravimo teismuose klausimus. Teisėjų taryba yra pasirengusi bendradarbiauti (ir tai vykdo) ieškant tinkamiausių asmens duomenų apsaugos klausimo, kiek tai susiję su teismų vykdoma veikla (teismo priimamų procesinių dokumentų nuasmeninimas), sprendinių. Tačiau nustatyti, kokiems asmens duomenims, kokiais atvejais, atsižvelgiant į teismų veiklos specifiką, taikytinas šių asmens duomenų skelbimo viešai skelbiamuose teismų procesiniuose sprendimuose draudimas, ir kokiomis konkrečiomis juridinės technikos priemonėmis tai įtvirtinančios nuostatos turėtų būti inkorporuotos į ADTAĮ ir (ar) kitus įstatymus turėtų valstybės politiką asmens duomenų apsaugos srityje formuojantys subjektai. Asmens duomenų skelbimo tvarkymo viešai skelbiamuose teismų sprendimuose reikalavimai galėtų būti įtvirtinami, pavyzdžiui, tikslinant ADTAĮ 2 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą nuostatą, apibrėžiančią asmens duomenų sąvoką, nustatant asmens duomenų viešinimo (ribojimų juos viešinti) reikalavimus atskiru ADTAĮ straipsniu (kaip tai įgyvendinta, pavyzdžiui, 7 straipsnyje „Asmens kodo naudojimas“ arba 11 straipsnyje, detalizuojančiame Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje neskelbtinus duomenis) ar atskiru įstatymu (kaip tai numatyta pagal ADTAĮ 15¹ straipsnį), ir kt.

Pakartotinai atkreipiame dėmesį į tai, kad teismo sprendimų nuasmeninimas Seimo kontrolieriaus Pažymoje nurodytu būdu („užkertant kelią situacijoms, kuomet tiesiogiai arba netiesiogiai būtų galima nustatyti byloje dalyvavusio asmens tapatybę“) daugeliu atveju lemtų, jog sprendimų paskelbimas taptų beprasmiškas, t. y. neatliktų nei teismo veiklos viešinimo, nei informavimo apie teismų praktiką, funkcijų. Be to, sprendžiant klausimą dėl tinkamo ir efektyviausio asmens duomenų apsaugos teismų veikloje teisinio reguliavimo nustatymo, svarbu įvertinti ne tik teisės aktus, bet ir mokslinę doktriną, kurioje galima sutikti įvairių nuomonių teismų sprendimų skelbimo, nuasmeninimo tikslų ir privalomos teismų sprendimų nuasmeninimo apimtį klausimais, tame tarpe ir nuomonių, kad visų viešai skelbiamų teismo sprendimų nuasmeninimas yra nepagrįstas, kaip pažeidžiantis teismų veiklos viešumo principą.

PRIDEDAMA. Nacionalinės teismų administracijos 2014 m. birželio 27 d. raštas Nr. 4R-1801-(6.6) „Dėl teisės akto projekto“, 2 lapai.

Pirmininkas

Egidijus Laužikas

Jelena Vasilionokienė, tel. (8 5) 210 1999, el. p. jelena.vasilionokiene@teismai.lt

(originalas nebus siunčiamas)

NACIONALINĖ TEISMŲ ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius, tel. (8 5) 268 5186, faks. (8 5) 268 5187, el. p. info@teismai.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724424

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai
El. p. ausra.mazutaviciene@tm.lt

2014-06-27 Nr. 4R-1801-(6.6)
Į 2014-06-13 pranešimą

DĖL TEISĖS AKTO PROJEKTO

Nacionalinė teismų administracija (toliau – Administracija), pagal kompetenciją įvertinusi Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. 14-6580 (toliau – Projektas), pateiktą per Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemę, teikia šias pastabas.

Projekto aiškinamajame rašte nurodyta, kad Projektas parengtas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriaus 2014 m. balandžio 16 d. pažymoje Nr. 4D-2014/1-305 (toliau – Pažyma) iškeltas problemas. Pažymoje Seimo kontrolierius rekomenduoja:

1. Išanalizuoti esamą teisinį reglamentavimą ir priimti atitinkamus sprendimus (priimti, pakeisti teisės aktus), aiškiai apibrėžiant, kokiems asmens duomenims taikytini Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo (toliau – Įstatymas) ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 95/46/EB nustatyti apsaugos ir privatumo išsaugojimo reikalavimai, suvienodinant viešai skelbiamų asmens duomenų praktiką, užkertant kelią situacijoms, kuomet tiesiogiai arba netiesiogiai būtų galima nustatyti byloje dalyvavusio asmens tapatybę, kai tai nėra būtina;

2. Imtis priemonių, užtikrinančių, kad būtų tinkamai nuasmeninti teismų procesiniai sprendimai ir iš juose viešai skeliamų duomenų nebūtų įmanoma tiesiogiai arba netiesiogiai nustatyti pareiškėjo asmenį;

3. Išanalizuoti esamą teisinį reglamentavimą ir priimti atitinkamus sprendimus (priimti, pakeisti teisės aktus), aiškiai nurodant Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos (toliau – Inspekcija) vykdomos priežiūros ir kontrolės ribas, ir (arba) spręsti klausimą dėl parinkimo kitos institucijos, kuri turėtų pakankamas priemones ir įgaliojimus vykdyti asmens duomenų tvarkymo teismuose kontrolę.

Administracijos nuomone, projekto tikslas yra geras – jis sukonkretina keičiamą nuostatą, tačiau lieka nenustatytas priemonių, kurios bus pasitelkiamos tikslui pasiekti, mechanizmas. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas savo sprendimuose ne kartą yra pažymėjęs, kad įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti aiškus, suprantamas, neprieštaringas, teisės aktų formuluotės turi būti tikslios, turi būti užtikrinami teisės sistemos nuoseklumas ir vidinė darna, teisės aktuose neturi būti nuostatų, vienu metu skirtingai reguliuojančių tuos pačius visuomeninius santykius; kad teisinių santykių subjektai galėtų savo elgesį orientuoti pagal teisės reikalavimus.

Nors Projektu siekiama įtvirtinti Inspekcijai teisę kontroliuoti asmens duomenų tvarkymą teismuose, kai šis tvarkymas priklauso administracinėms teismo funkcijoms, tačiau lieka neaiški procedūra, kaip bus įgyvendinama tokia Inspekcijai suteikiama teisė, kokios numatomos pakeitimo pasekmės, ar pakeitimas bus efektyvus ir kt. Pastebėtina, kad į Seimo kontrolieriaus pažymoje išdėstyta rekomendacija nėra atsižvelgiama iš esmės, pasiūlymai lieka neįgyvendinti. Administracijos nuomone, siekiant atsižvelgti į Seimo kontrolieriaus pasiūlymus bei spręsti šią itin visuomenei aktualią problemą – asmens duomenų apsaugos klausimą, kiek tai susiję su teismų vykdoma veikla (teismo priimamų procesinių dokumentų nuasmeninimas), siūlytina šį klausimą spręsti kompleksiskai, t. y. įvertinti tiek esamą teisinį reguliavimą, tiek mokslinę literatūrą ir, siekiant geriausių rezultatų, teikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei kompleksinius teisės aktų pakeitimus (Įstatymo, Lietuvos Respublikos teismų įstatymo ir kitų teisės aktų, jeigu tai būtų reikalinga).

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, vertinant Lietuvos Konstitucinio Teismo doktriną, siekiant į Seimo kontrolieriaus pastabas atsižvelgti iš esmės, manytina, kad Projekto rengėjų numatytas tikslas neatitinka Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatyme numatytų tikslingumo, efektyvumo, aiškumo, sistemiškumo principų, nesprendžia esamos problemos, nėra aiškos priemonės šiam tikslui pasiekti.

Informuojame, kad viename iš artimiausių Teisėjų tarybos posėdžių bus nagrinėjamas asmens duomenų apsaugos klausimas. Apie rezultatus ketiname informuoti Inspekciją bei Teisingumo ministeriją. Taip pat Administracija yra pasirengusi bendradarbiauti ieškant tinkamiausių asmens duomenų apsaugos klausimo, kiek tai susiję su teismų vykdoma veikla (teismo priimamų procesinių dokumentų nuasmeninimas), sprendinių.

Direktoriaus pavaduotojas,
atliekantis direktoriaus funkcijas

Kęstutis Vaškevičius

TEISĖJŲ TARYBA

Protokolinis sprendimas

2015 m. spalio d. Nr.
Vilnius

Pritarti Nacionalinės teismų administracijos parengto Teisėjų tarybos rašto Lietuvos Respublikos Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetui „Dėl pastabų Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo pakeitimo projektui Nr. XIIP-2059“ projektui.

Posėdžio pirmininkas

Posėdžio sekretorius